

de onderwijszaken aanwezig, dan ging het nog wel. Maar niet zelden moest het jongste meisje groente halen voor de juffrouwen, of aardappelen schillen. Dat laatste nu kon wel vóór de klas gebeuren, maar het is toch lastig tegelijk naar aardappelen en kinderen te kijken. Juffrouw Van Leeuwen zelf had het dikwijls druk, 't zij met kockjes bakken, met het opmaken van haar muts, of eens in de week met haar kamer doen. In zulke gevallen kwam de zorg voor al de veertig, groot, middelsoort en klein, bijna geheel op Mina neer, en dat wou heel wat zeggen.

Was Mina ook al met lust en liefde, en niet zonder gebed haar taak begonnen, toch viel haar die in den aanvang niet licht. Met de jongste kinderen had de jongste helpster minder moeite, daar die in den regel zoet bleven door veel te slapen, wat hun van harte gegund werd. Ook met de grootste, die bij juffrouw Van Leeuwen zaten viel de tijd nog wel om te krijgen. Want ze kenden al vrij wat klanken, maskten op de lei kleine optelsommetjes, en wisten soms reeds aardig te zeggen, wat uit de juffrouw op de wijzerplaat aanwees. Maar het middelsoort, waarover het meisje meer bepaald geschild was, eichte wel de meeste zorg. Die kinderen namelijk moesten nog „de eerste gronden“ leeren, zooals de schoolhouders het noemde. Dat wil zeggen: ze moesten leeren *spa a; sles ee; drie te op de Leeftafel*, en één en één is twee op het telraam, een werkuig waarop men met houten balletjes leerde optellen en aftrekken.

Van al de koutscarijjes, die men thans op de bewaarschool heeft, van blokken, figuren en mooie platen wist men toen nog niet, zoodat het heel moeilijk viel een dag om te brengen. Ook het leeren gaf niet veel, wijl de een veel verder was dan de ander en elk zijn beurt moest hebben. Trouwens de hoofdzaak was dat de kleintjes warm — en des romers vaak heel warm — en wel, voor vele rampen behoeft hier zaten. Hoe zij den tijd doorbrachten deed er minder toe. De ouders wisten dat ook zeer goed, en gaven hun kinderen vaak wat ter „tijdsparering“; veelal een kockje of andere lekkernij, dat dikwijls onderweg naar school aan een „snoepstafje“ werd gekocht. Ook kreeg een kind wel een duikelaar of wat knikkers mee, teneinde het vroolijk te houden. Daarvoor diende ook het spelgoed waarvan ik boven sprak, en dat door het algemeen gebruik zooveel geleden had. Een groote afleiding was ook als de dikke witte poos van de juffrouw langs of onder de banken kwam wandelen, of er op sprong. Dan mocht en wilde elke jongen of meisje het hier aaien, en poos liet het goedmoedig toe, gelijk een wel opgevoede en welgevoede schoolkat betaamt. Haar aan den staart te trekken of andere wredeheden te begaan was echter streng verboden. 't Was een geluk voor Mina dat zij al spoedig de juffrouw de kunst van vertellen afhoorde, en ook veel afkeek, dat haar, die nooit bij het vak geweest was, best van pas kwam. Daarbij kwam dat zij veel van kinderen hield, en er al spoedig in slaagde ook bij de kleinen geleefd te worden.

HOOGENBIER.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Terwispeel G. Noordhof, te Lippenhuizen. — Roodschool, G. D. Schepma, te Boornbergum. — Wolfartdijk, H. Buitenhuis, te Vreeswijk. — Waarder, J. Schoonhoven, te Scherpenzeel. **AANKOMEN:** Yaelmonde, D. Steenhuis, te Urum. — Terwispeel, G. Noordhof, te Lippenhuizen. — Scharengoutum, G. H. de Jonge, te Dwingelo. **BEZANT:** Poortngaal, A. Brummelkamp, te Vrijhoeven-Capelle. — Oudehorne, G. Noordhof, te Lippenhuizen. — Wazas en Scharl, K. Veen, te Oostburg.

Rotterdam In een overvol kerkgebouw had Zondagavond in de Nieuwe Westerkerk, Ammanstraat, de bevestiging plaats van Dr. A. Kuyper Jr. De bevestiging geschiedde door Ds. C. B. Bavinck, naar aanleiding van 1 Cor. 4: 1 en 2. Dinsdagavond deed de nieuwe leeraar zijn intrede met de woorden uit Psalm 124: 8, „Onze hulpe is in den naam des Heeren, die hemel en aarde gemaakt heeft.“ Het ruims kerkgebouw was ook nu weer stampvol. Na de bediening des Woords en de gebruikelijke toespraken werd den dienaar toegezongen de bede vervat in Psalm 134: 3.

Door wijlen J. Oortgij is vermaakt aan de Kerk te Rotterdam: voor de kerk f 1000, voor de armen f 1000 en voor de weezen f 500.

Rubroort. De cand. C. J. Wielenga is hier Zondag tot zijn dienstwerk ingeleid door zijn broeder Dr. G. Wielenga van Zwolle, die tot tekst had Joh. 4: 35 en 36.

De jonge leeraar, des namiddags predikende, verband zich aan zijn gemeente met een predikatie over 2 Cor. 5: 20 en 21. Namens kerkeraad en classis sprak de consultant Da. Z. Hoek van Duisburg dan nieuwe leeraar toe. Ook voerde nog het woord pastor T. Horn, van de Evang. Kerk te Laar.

's Avonds was er een feestelijke samenkomst in Chiffonheim Bijna de geheele gemeente was tegenwoordig. Dr. Wielenga van Arnhem sprak hier namens de Deputaten voor den arbeid onder de Gereformeerden in de Rijnprovincies; Da. Akkerhuis, van Jerscke, sprak als oud leeraar van Rubroort.

Wastkapelle. Ds. F. J. van den Ende van Hoogvliet, deed in onze gemeente Zondag intrede, naar aanleiding van 2 Cor. 2: 14-17. Des morgens was hij bevestigd door Ds. B. van den Hoorn van Domburg, die tot tekst gekozen had Handelingen 4: 12.

Kerkbergen. Onze leeraar, Ds. J. P. Visscher, betoep naar Huisen (N. H.), nam Zondag afscheid van de gemeente met een predikatie over 2 Thes. 2: 16 en 17. Aan het einde werd de scheidende leeraar op zeer waardeerende wijze toegesproken door ouderling W. Fokker en Da. W. Veder van Breukelen.

Nijmegen. Na des morgens te zijn bevestigd door Ds. P. D. de Groot, van Wansverd a/d. Streck, met een lerede over Filipp. 2: 29, deed Zondag Da. R. Smeding, van IJssimonde gekomen, hier zijne intrede met een predikatie over Joh. 3: 29.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Bakel, Zegveld, Hedel en Polsbroek, P. Kruij, cand. te Hekendorp. — Krommeniedijk, H. Bak Jr. te Hippolytushoef op Wieringen. — Oostburg, B. Nieuwburg, te Winkel. — Oude-Tong, P. v. Toorn, te Sprang. — Garip (toez.), C. J. Meijer, te Sloten (F.). — Doetinchem, C. M. Brijt, te Hall (gen. Brummen). **AANKOMEN:** Middelber, O. Tiddens te Erlinge. **BEZANT:** Waddingaveen, C. Bouthoorn, te Dordrecht. — Asperen (toez.), I. Voorsteegh, te Acquoy. — Rijssen (toez.), A. M. den Ouden, te Wesp (Geld.). — Bruchem, P. Kruij, cand. te Hekendorp.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt belesd verzoekt, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Sept., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Inteekenaar op het premiewerk PRO REGE, zij herinnerd, dat de eerste kwartaalbetaling ad f 1.25 per aangevraagd exemplaar, eveneens aan het einde van het loopende kwartaal zal moeten geschieden.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE, Amsterdam, Sept. 1910.

Advertentien.

GETROUWD: S. J. SEEFAT EN H. A. C. E. BROUWER,

die, mede namens wederzijdsche familie, dank betuigen voor de dezer dagen ontvangen blijken van belangstelling. *Berg en Dal, 22 Sept. 1910.* (bij Nijmegen).

De Heer en Mevrouw VAN SCHELVEN—VAN LOBEN SELS geven kennis van de geboorte van een **ZOON.** *Rotterdam, 20 September 1910.*

Heden trof onze Gemeente een sware slag, doordat het den Heere behaagde zeer onverwachts uit haar midden weg te nemen onzen geliefden Broeder

WILLEM FREDERIK GAASBEEK, in den ouderdom van bijna 70 jaren, Ouderling der Geref. Kerk alhier. Slechts eenige maanden mocht hij als zoodanig onder ons met hartelijke liefde en toewijding werkzaam zijn. Toen riep de Heere hem tot onze smart weg van zijn post. Dat hij echter met vol geloofvertrouwen ontslapen is in zijn Heiland, Wien te dienen de keuze van zijn hart en de grootste lust van zijn leven was, is ons tot rijken troost. Sierke de Heere zijne diepbedroefde Weduwe en kinderen in deren moeilijken weg van beproeving.

Namens den Kerkeraad: J. BRINKMAN, Praeses. C. MOOLHUIZEN, Scriba. *Bellen, 15 Sept. 1910.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden Echtgenoot en Vader, den Heer **CORNELIS PIETERS,** betuigen wij onzen hartelijken dank.

Wed. C. PIETERS—SCHAAP. J. PIETERS. C. J. PIETERS. *Amsterdam, 23 September 1910.*

L. G. WEISZ & Co., Commissionairs in Effecten, **WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.**

Bij J. H. KOK te KAMPEN verschen heden:

„Door het Geloof“ Een twaalfal predikatiën over **Hebreë XI.**

door **C. VAN PROOSDY.** Royaal formaat. **Prijs f 1.40. — Geb. f 1.90.** *In elken Boek. ter inage.*

Vereeniging tot Christelijk Hulpbetou aan Tuberculoslijders. Sanatorium „SONNEVANK“ te Harderwijk.

Voor afbetaling der stichtingskosten van het Hoofdgebouw en voor den bouw eener woning voor den Geneesheer-Directeur is nog **bouwkapitaal noodig.** 4% obligatiën groot f 500 en f 100 welke coupons betaalbaar zijn bij de TWENTSCHE BANKVEREENIGING te Amsterdam en bij andere Kassiers, zijn dagelijks verkrijgbaar bij den Penningmeester der Vereeniging, den heer J. DE LANGE te Nijkerk.

Dr. A. KUYPER'S Goedkope Volksuitgaven.

Practijk der Godzaligheid 46 Bijbelstudien.

Dat de genade partioulier is. 40 Bijbelstudien.

Het heil in ons. 48 Bijbelstudien.

Honig uit den Rotsteen. 100 Bijbelstudien.

De leer der Verboden. 45 Bijbelstudien.

Hellstermen. 63 Bijbelstudien.

RIJS PERSTEL VAN 6 DEELEN f 3.60. In 6 Stempelbanden f 5.40. Afzonderlijke deelen f 0.75 en in stempelband f 1.10. *Verkrijgbaar bij alle Boekhandel, zoodaer bij den Uitgever*

J. H. KOK te Kampen.

INDIE.

Ondergeteekende verzoekt vriendelijk doch dringend, wanneer iemand van Gereformeerde huize naar Indië vertrekt, opgave te mogen ontvangen, al is het per briefkaart, van naam en stoomschip.

D. J. B. WIJERS. *Kuitang (Wetvreden).*

Thans is **Compleet verschenen het EERSTE DEEL** (Mattheus—Markus—Lukas) VAN DE **Letterlijke en Practicale Verklaring van het Nieuwe Testament** DOOR **MATTH. HENRY**

OPNIEUW UIT HET ENGLISCH VERTAALD, VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN **Dr. H. BAVINCK**

Dit eerste deel bevat niet minder dan **970 pag. groot royaal formaat**, compleet en toch zeer duidelijk en helder gedrukt.

De fraaie en sterke band is een nabootsing van een antieken kalfslede van Bijbelband en werd ontworpen en getoekend door den landteekenaar JAC. PH. WORMSEN.

Het geheele Nieuwe Testament verschijnt in drie zulke deelen à f 5 — of in 50 afleveringen van slechts 30 cent, die uiterlijk om de 20 dagen het licht zien. Men kan inteekenen naar keuze. De Stempelbanden worden gratis bijgeleverd. Voor gebonden exempl. betaalt men 30 cent voor het inbinden.

In geen enkel Christel. gesn. mag deze uittmende en overvloedige Bijbelverklaring ontbreken. *Dit boek is een schat voor elk gesn.*

Indien U er nog geen kennis mede heeft gemaakt, vraag dan bij Uwen Boekhandelaar of bij den Uitgever een te afz. met een uitvoerig prospectus aan.

De geheele Christel. pers heeft dit uittmende werk ten dringende aanbevolen. 't Is dan ook een onuitputtelijke goudmijn voor een ieder die de H. Schrift wil verstaan en voor hen die daarin onderwijzen. Men slaat dit boek nimmer tevergeefs op. Het stelt nimmer teleur, voor welken tekst men het ook raadpleegt. Het geeft altijd wat nieuws.

Dr. H. BAVINCK zegt ervan in zijn voorrede:

„Zij is in volledigheid, in duidelijkheid, in vertolking der Schrift als het Woord Gods en in hare toepassing op het leven, door geen der latere, populaire Bijbelverklaringen overtroffen geworden.“

„Zij behoort door den rijkdom van beelden, door de frisheid en natuurlijke helderheid van stijl, door de levendigheid en opgewektheid van toon, door de duidelijkheid van voorstelling, door den overvloed van praktische opmerkingen.“

Uitgever J. H. Kok, Kampen.

VERSCHENEN:

HET GELOOF DER VADEREN

DE BELIDENS DES GELOEPS,

TORRELICHT DOOR

Ds. N. Y. VAN GOOR,

V. D. M. TE GRONINGEN

350 bladzijs, royaal formaat, compleet gedrukt met duidelijke letter.

Prijs ingen. f 2.40. — Geb. f 2.90.

Dese verklaring onzer belidens is door heel de Christelijke pers met warmte aanbevolen — Sinds jaren verschenen niet een dergelijke duidelijke uiteenzetting van de 37 Artikelen des geloofs.

Alom te ontbieden.

De Uitgever: **Firma JAN HAAN.**

Groningen.

Wegens verleend eervol ontelag aan de tegenwoordige titularissen, tengevoel van gevoerden leeftijd, roept het Bestuur van **Het Prov. Gorf. Weeshuis te MIDDELHARNIS** tegen 1 April 1911 bij dese gegadigen op voor de betrekking van

VADER en MOEDER

aan gemelde stichting, waarvoor ze zich vóór 15 October a. s. schriftelijk kunnen aanmelden, met volledige inlichtingen — dus ook omtrent leeftijd en tegenwoordige positie, bij den Directeur, den heer H. SCHOONEJONGEN JACOBZON te 's Gravenhage.

Aan gemelde betrekking is eene jaarwedge verbonden van f 300 — benevens kost, inwoning en geneeskundige hulp. Sollicitanten moeten leden zijn eener Gereformeerde Kerk, bij voorkeur uit de prov. Zuid-Holland.

Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika,

gevestigd te Amsterdam, Keizersgracht 389,

Bijkantoor te London, 2. Great Winchesterstreet E. O.

Hoofdagentschap te PRETORIA.

Agentschappen te KAAPSTAD, BLOEMFONTEIN, JOHANNESBURG, POTCHEPSTROOM, WITBANK en PREMIER MINE.

CORRESPONDENTEN op alle Bankplaatsen in ZUID-AFRIKA alsmede op de voornaamste havenplaatsen van OOST- en WEST-AFRIKA.

Koopt, verkoopt en incasseert Wissels en ander papier. Besorgt Telegrafische Uitbetalingen, verschaft Creditbrieven, geeft voorschot op verschepte goederen, opent rekeningen-courant en neemt geld in deposito. Belast zich met Commissie- en Bankzaken in het algemeen.

Het Bijkantoor te London (Netherlands Bank of South-Africa, London Agency) belast zich met de uitvoering van Effectenorders aan de Londensche Beurs.

LEVENSVZERZEKERING de Nederlanden van 1845

BRAND - VERZEKERING INBRAAK DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY. KAPITAAL f 4.000.000.00. RESERVEFONDS ruim f 1.429.000.00

Wed. P. VAN EJK & ZONEN Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60. Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17. HILVERSUM, Langestraat 65. HAARLEM, Krulsweg 69. ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor. DORDRECHT, Wijnstraat, hoek Wijnbrugsteeg.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS. Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE. Sluiten BELEENINGEN. Ontvangen GELDEN à DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers. Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland. Gevestigd te GRONINGEN. Telefoon Intercommunaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Uitstaand bedrag aan Hypotheken op 31 December 1909. f 2,559,147 50, aan Pandbrieven f 2,502,750.—

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIUS, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STORTWEGEN, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK, S. SIJTSMA.

Raad van Toezicht: Jhr. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE, M. URBENS.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 98½ %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21, te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

BOEKVERKOOPING. De Boekhandelaar H. A. VAN BOTTENBURG, Bloemstraat 45, Amsterdam, zal van Maandag 3 October tot Donderdag 6 October a. s. telkens des avonds 6½ uur, publiek verkoopen: **DE BIBLIOTHEKEN** van wijlen de WelEerw. Z. Gel. Heeren: L. v. d. VALK, Predikant te Oosterbeek, A. NAWIJN, Predikant te Heerjansdam, J. H. SITTON, Predikant te Kattendrecht, en van A. DELFOS, Em. Predikant te Amsterdam, R. GRANTKE, Em. Predikant te Hasselt. De juridische afdeling van een Antiquariaat te Amsterdam van eene groote collectie **NIJEUW BOEKEN** afkomstig van een geliquideerden Boekhandel en andere verzamelingen. Krijddagen Vrijdag 20 September en Zaterdag 1 October a. s. telkens van 1-4 uur en 's avonds van 7-9 uur. Catalogus verkrijgbaar à 10 cent.

KEURIGE BOEKEN. Mrs YONGE. De Erfgenaam van Redolyffe. Nieuwe uitgaaf met 4 fraaie platen, 2 deelen voor slechts f 1.90. In 1 Praatband slechts f 2.50. Miss CUMMINS. De Lantaarnopstoker. Nieuwe uitgaaf met 4 fraaie platen, 2 deelen voor slechts f 1.90. In 1 Praatband slechts f 2.50. Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE Haag 98 te Rotterdam, en verder alom Franco na ontvangst van Postwissel waarop verlangde melden.

Grutterij „DE STER“, Bloemstraat 154. *Aanbeveled,* J. H. MOLLEE. Vraagt steeds J. H. MOLLEE'S KINDERMEEL.

H. VERHOOG, Halfweg. Vraagt er vooral bij op de post, pakket: „Laud Vaderen“ uit De Heraut.

VAN GOLGOTHA NAAR JERUZALEM PASCHEN - HEMELVAART - PINKSTEREN DOOR P. BIESTERVELD, in leven Hoogleraar a. d. V. Universiteit EN Dr. B. WIELENGA, v. d. m. te Arnhem 480 pag. Groot royaal formaat. Prijs f 4.50 — In Stempelband f 5.20 Door de geheele Chr. pers werd dit uittmende werk (vervolg op: Van Bethanie naar Golgotha) geprezen en warm aanbevolen. „Het zijn geen preeken, maar verhandelingen die U op de hoogte brengen met verband en samenhang, die de geschiedenis selve eenvoudig en duidelijk verklaren en al van praktische werken bieden. Preeken zijn het nu juist niet en toch wordt voor de preeken over deze onderwerpen rijke en bezorgte aangeboden. Het werk moge plaats hebben in ieder Christelijk gesn. en heft blijvende waarde.“ T. Bos

Boek- en Courantdrukkerij: ROSSER KAMBER & BAKKER, Amsterdam.

Dit blad v. Bijdragen v. in blad betre van de ADRIA Inzendingen. kunnen voor l

DERDE

Het Konin

DE VRI

Nu verdie dat de groo steeds in h nemen. De i drie grote j drie is de H vertegenwoor het kleinste i op 250 milli beide in stu als tusschen aangeveene. de miljoenen de Christev op verre na volking der gekomen, en reddeld van de Christelij ljd het gee wetenschapp goed als uitvonden wor sche volken Griekenland keling van e en heeft daa ook zijnerij periode keke betekenis of licht der w eerst in het van daaruit e Japan en Eo Mandarijnen oude geleerd deren er niet uitrichten; i Voor-Indie i afgedoolde g winnen; ja, s kracht uitga ken door zij gaat dit alles schap om. V wetenschap e ter draagt e haar aandeel land opgekoo land tot die ren, en zwa landen haar doorzietende Niet uit het Peking, Cair van kennis Heidersche l trekt men s om er zich e daar gevond eigen land i zoo op groot zijne onverwa sich op om Ee zelfs in l Men spreekt ontwikkelend, de wetenscha volken te vt dit ten onre in elk mid schier nog in Europa, in Amerika schap van l Europeesche zaak is. Het ontwikkelend Christenland dien ecaen in hun tege worden saam Reeds dit hang tussch Golgotha de heen ongeke Het wijst o van de geest een sterker verhelderen, brak; op e genie in ma op een cffer op groote s